

3. Gómez Fernández-Aguado J. M., Barchino Plata R., Garcia-Garcia J. A., «Using Scrum in Software Engineering Courses: A Systematic Literature Review,» IEEE Transactions on Education, vol. 62, no. 1, 2019. pp. 50–58.

4. Sutherland J., Schwaber K., «The Scrum Guide,» Scrum. org, 2017. URL: <https://eduscrum.org/> (дата звернення: 10.04.2023).

КРИТЕРІЇ, ПОКАЗНИКИ ТА РІВНІ СФОРМОВАНОСТІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗІ ЗДОРОВОГО ЖИТТЯ

Калюжний В. В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Цина А. Ю.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г Короленка

***Анотація.** У статті аналізуються особливості визначення якості здорового життя учнів за критеріями, показниками його вияву. Розглядаються рівні сформованості компетентності здорового життя, які характеризують досягнення суб'єктів базової шкільної освіти різного ступеня її вияву у освітній діяльності. Визначено авторський інструментарій діагностики її стану.*

***Ключові слова:** критерії, показники, рівні сформованості, компетентність, здорове життя.*

Визначення якості здорового життя учнів за критеріями, показниками та рівнями його вияву дає змогу характеризувати ефективність сформованості компетентності цього виду [3]. У якості основного діагностичного методу нами визначений метод контент-аналізу документів, продуктів освітньої діяльності й особистісних виявів учнів 5-9 класів.

Критерії здорового життя визначають міру сформованості його складників в учнів за ознакою продуктивності їхнього вияву в освітній діяльності та розвитку якостей школярів зі здорового способу життя: знання та

розуміння особливостей безпечної організації довкілля для власного здоров'я; сформованість ціннісних ставлень до здоров'я, дотримуючись здорового способу життя, відсутність шкідливих звичок; активність вчинків у пропаганді практичного досвіду здорового життя [1, с. 19]. Оцінюванню підлягають не лише освітня ефективність та академічна успішність, а й широкий перелік показників здорового життя, які з перебігом освітнього процесу можуть суттєво змінюватися.

Показники сформованості компетентності зі здорового життя характеризують міру продуктивності її компонентів та розвитку якостей здорового життя школярів як зрілих суб'єктів. Аналіз досліджень структури компетентності зі здорового життя у трудовому навчанні дав нам змогу диференціювати її загальні складники за такими показниками: здатність безпечно організувати зміни довкілля для власного здоров'я; володіння прийомами безпечного застосування конструкційних матеріалів; безпечне користування інструментами та технологічним обладнанням; ціннісне ставлення до безпечної організації власної проєктно-технологічної діяльності; привласнення норм і принципів здорового життя. Визначені компоненти складають значущі характеристики здорового життя, які забезпечують успішність трудового навчання учнів сучасної школи.

Рівні сформованості компетентності здорового життя характеризують досягнення суб'єктів базової шкільної освіти різного ступеня її вияву у освітній діяльності та визначаються нами на підставі критеріїв продуктивності суспільного вияву її складових. Оскільки формування компетентності здорового життя виявляється у динаміці навчальних досягнень учнів 5-9 класів, то це вимагає аналізу рівнів їх вияву, уникаючи негативних оцінок (незадовільно та неприйнятно), за позитивними показниками індивідуальних особливостей у їхньому досягненні (високий, достатній, середній, початковий), які використовуються в оцінюванні успішності шкільної освіти за 12-бальною шкалою [2]. При чому, початковий рівень є тим пороговим значенням сформованості компетентності зі здорового життя, який визначається

мінімальними вимогами державних освітніх стандартів. Решта рівнів вищого рангу визначаються нами як референтні (опорні) точки, що описують типові вимоги щодо очікуваних рівнів індивідуальних досягнень щодо сформованості компетентності зі здорового життя осіб, що навчаються в сучасній школі.

Конкретизація й опис показників сформованості компетентності зі здорового життя дозволили визначити авторський інструментарій діагностики її стану (див. табл. 1).

Таблиця 1

Загальні критерії, показники та рівні сформованості компетентності зі здорового життя за результатами трудового навчання школярів

№ п/п	Критерії оцінювання	Показники оцінювання	Рівні сформованості
1.	Активність вчинків у пропаганді та застосуванні практичного досвіду здорового життя	Здатність безпечно організувати зміни довкілля для власного здоров'я	Високий 10-12 балів
2.	Сформованість ціннісних ставлень до здоров'я, дотримуючись здорового способу життя, відсутність шкідливих звичок	Ціннісне ставлення до безпечної організації власної проєктно-технологічної діяльності	Достатній 7-9 балів
		Привласнення норм і принципів здорового життя	Середній 4-6 бали
3.	Знання та розуміння особливостей безпечної організації життєвого	Володіння прийомами безпечного застосування конструкційних матеріалів та безпечне користування	Початковий 1-3 бали

	середовища для власного здоров'я	інструментами і технологічним обладнанням	
--	----------------------------------	---	--

Перспективним напрямом подальших досліджень вважаємо дослідно-експериментальну перевірку традиційної системи методів формування компетентності здорового життя учнів основної школи на уроках трудового навчання з метою визначення їхньої ефективності.

Список використаних джерел

1. Долинський Б. Т. Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів до формування здоров'язбережувальних навичок і вмінь у молодших школярів у навчально-виховній діяльності: автореф. дис. ... на здобуття наук. ступеня докт. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти». Одеса, 2011. 45 с.

2. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти (затверджено наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти» № 329 від 13.04.2011). URL: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/18438 (дата звернення: 11.03.2023).

3. Трудове навчання. 5-9 класи: практ. посібник для вчителів / С. М. Дятленко, Р. М. Лещук, О. Ю. Медвідь; упоряд. С. М. Дятленко; за заг. ред. А. І. Терещука. Харків: Ранок, 2017. 128 с.